

Staro

NATUUR EN
BUITENGEBIED

Quickscan flora en fauna

Hoenderberg 9 te Cuijk

Rapportnummer 15-0177

www.starobv.nl

Quickscan flora en fauna

Hoenderberg 9 te Cuijk

september 2015

Rapportnummer: 15-0177

In opdracht van: Bureau Verkuylen b.v.

Uitgevoerd door: Staro Natuur en Buitengebied
Lodderdijk 38a
5421 XB Gemert
tel. 0492-450161
fax. 0492-450162
www.starobv.nl

Veldonderzoek: MSc. L. Ravensbergen

Auteur: MSc. L. Ravensbergen

Kwaliteitscontrole: ir. N. Arts

Inhoud

1	Inleiding	4
	1.1 Aanleiding	4
	1.2 Doel	4
	1.3 Zorgplicht	4
	1.4 Leeswijzer	4
2	Plangebied	6
	2.1 Ligging en beschrijving plangebied	6
	2.2 Voorgenomen plannen	8
3	Methode	10
4	Natuurwaarden	11
	4.1 Beschermde gebieden	11
	4.2 Beschermde soorten	13
	4.2.1 Flora	13
	4.2.2 Vlinders en libellen	13
	4.2.3 Mieren en kevers	14
	4.2.4 Vissen	14
	4.2.5 Reptielen en amfibieën	14
	4.2.6 Vogels	15
	4.2.7 Zoogdieren	18
5	Conclusies	20
	Geraadpleegde bronnen	22
	Bijlage 1 Wet- en regelgeving	

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

In verband met de voorgenomen herontwikkeling en de stichting van een nieuw uitvaartcentrum op locatie Hoenderberg 9 te Cuijk is het noodzakelijk een quickscan flora en fauna uit te voeren. Ten behoeve van de planologische procedures is het noodzakelijk te onderzoeken welke natuurwaarden actueel in het gebied aanwezig zijn en op welke wijze de werkzaamheden hierop effect hebben. Dit om te voorkomen dat in strijd met de natuurwetgeving gehandeld zal worden.

1.2 Doel

Doel van het onderliggende onderzoek is te bepalen of de wijzigingen binnen het plangebied mogelijk leiden tot overtreding van de natuurwetgeving. Voor soortbescherming is hierbij de Flora- en faunawet van belang. Gebiedsbescherming is vastgelegd in de Natuurbeschermingswet 1998 (o.a. Natura 2000) en het Natuurnetwerk Nederland, in Noord-Brabant bestaand uit de Rijks-EHS en de provinciale EHS. In bijlage 1 wordt deze wet- en regelgeving uitgebreid beschreven.

Het in deze rapportage beschreven onderzoek heeft tot doel het vaststellen van de (mogelijke) aanwezigheid van beschermde soorten die zijn opgenomen in de tabellen van beschermde flora en fauna in het kader van de Flora- en faunawet. Tevens heeft het onderzoek tot doel vast te stellen op welke wijze en in welke mate de voorgenomen ontwikkeling invloed kan hebben op het eventueel voorkomen van beschermde soorten. Op basis van dit onderzoek kan worden vastgesteld welke maatregelen getroffen en vervolgstappen genomen dienen te worden om te voorkomen dat in strijd met de natuurwetgeving zal worden gehandeld. Aanvullend zal worden bepaald of voorgenomen ontwikkelingen effect hebben op de beschermde natuurwaarden van nabijgelegen natuurgebieden.

1.3 Zorgplicht

Voor alle in het wild levende planten en dieren, ook niet beschermde soorten, kent de Flora- en faunawet een zorgplicht. Deze zorgplicht (artikel 2 Flora- en faunawet) houdt in dat planten en dieren niet onnodig vernield/gedood of verstoord mogen worden. Dit betekent dat handelingen (of het nalaten hiervan) waarvan men weet, of redelijkerwijs kan vermoeden, dat ze nadelig zijn voor planten en/of dieren, niet mogen worden uitgevoerd.

1.4 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt een beschrijving gegeven van het plangebied en de voorgenomen ontwikkelingen. In hoofdstuk 3 wordt de gebruikte onderzoeksmethode besproken. De mogelijke aanwezigheid van beschermde soorten en gebieden en de effecten van de geplande ingrepen op aanwezige beschermde natuurwaarden worden

beschreven in hoofdstuk 4. In dit hoofdstuk wordt tevens ingegaan op de mogelijke noodzaak tot het treffen van mitigerende maatregelen. In het laatste hoofdstuk zijn de conclusies uiteengezet.

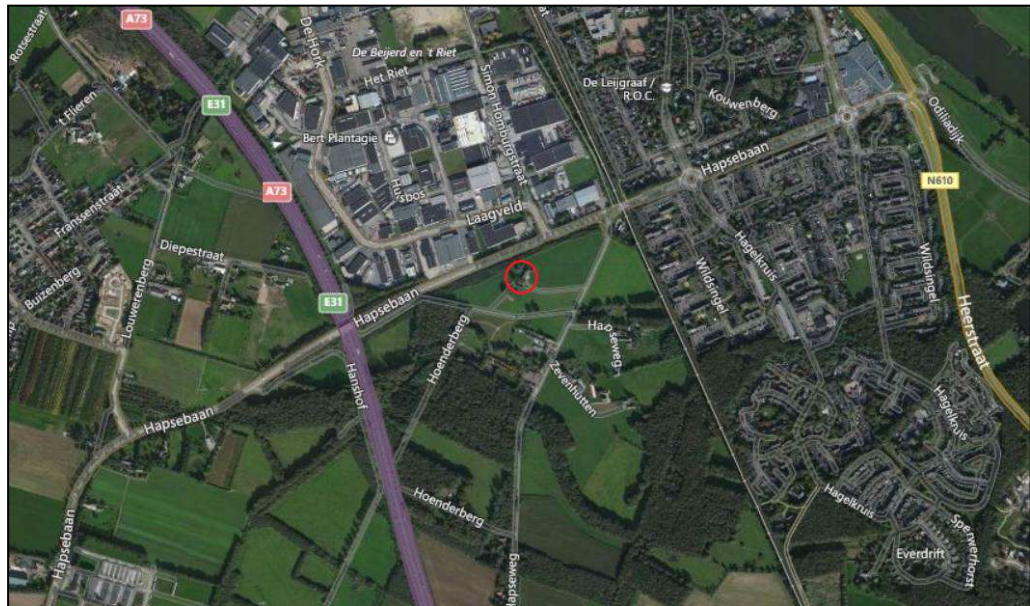
2 Plangebied

2.1 Ligging en beschrijving plangebied

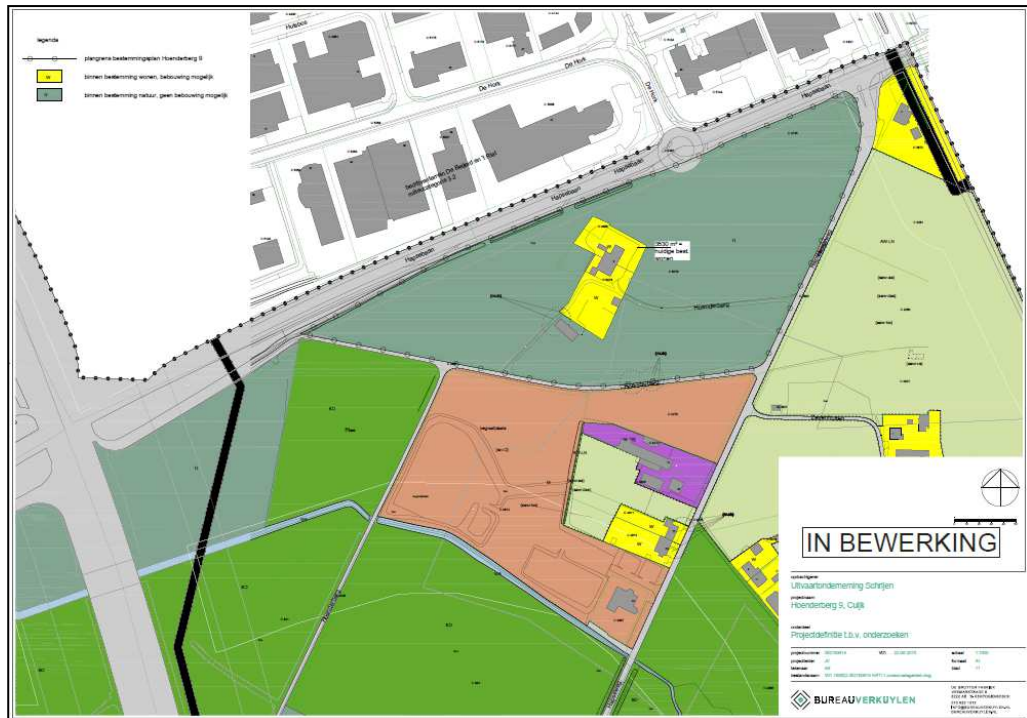
Het plangebied ligt te midden van weilanden, aan de Hoenderberg 9, gemeente Cuijk. Ten noorden en ten oosten van het plangebied bevindt zich bebouwing. Westelijk van het plangebied ligt de A73. Ten zuiden van het plangebied zijn met name akkerbouw en bosschages aanwezig.

Men betreedt het plangebied via een oprijlaan. Het plangebied bestaat uit een leegstaand woonhuis met aangrenzende stal. Om het woonhuis heen ligt een verwilderde tuin. Tevens zijn er nog een open kapschuur, een ingestorte schuur, een garage en enkele kleinere schuurtjes aanwezig in het plangebied.

De ligging van het plangebied is weergegeven in figuur 1 en de grove begrenzing in figuur 2. Op pagina 7 en 8 is een foto-impressie van het plangebied opgenomen.

Figuur 1. Ligging plangebied (rode cirkel) (bron: Bing Maps)

Figuur 2. Begrenzing van het plangebied (geel) (bron: Bureau Verkuylen)

Foto 1. Oprijlaan

Foto 2. Open schuertje

Foto 3. Woonhuis en aangrenzende stal

Foto 4. Hooiberg

Foto 5. Schuurtje

Foto 6. Garage

Foto 7. Ingestorte schuur

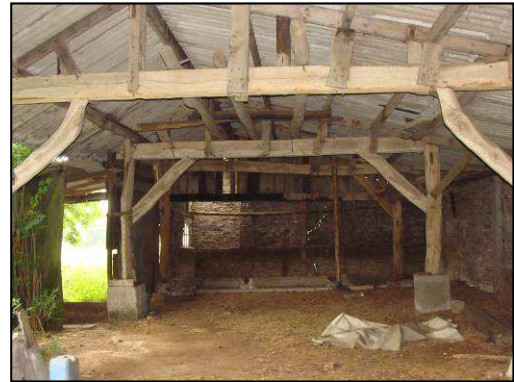

Foto 8. Open kapschuur

2.2 Voorgenomen plannen

Het voorgenomen plan betreft het slopen/renoveren van de bestaande gebouwen en het oprichten van een nieuw uitvaartcentrum.

De inrichting rondom de gebouwen wijzigt met de aanleg van parkeerplaats ten westen van het gebouw. De voorgenomen plannen zijn weergegeven in figuur 3.

Figuur 3. Voorgenomen plannen (bron: Bureau Verkuylen)

3 Methode

In het kader van deze quickscan heeft een bronnenonderzoek plaatsgevonden waarbij gekeken is naar gebiedsgerichte bescherming en mogelijke aanwezigheid van beschermde soorten in het plangebied. Er is voor het soortenonderzoek gebruikgemaakt van gegevens van de websites Vlindernet.nl, Libellennet.nl, Waarneming.nl en Telmee.nl en diverse verspreidingsatlassen. De gegevens over vleermuizen, amfibieën, reptielen, vissen, vlinders en libellen zijn onder andere uit dergelijke atlassen afkomstig.

Voor de gebiedsgerichte bescherming is gekeken naar de aanwezigheid van relevante natuurterreinen in de omgeving. De ligging van Natuurbeschermingswet 1998 gebieden (o.a. Habitat- en Vogelrichtlijngebieden) en het NNN in de nabijheid van het plangebied zijn onderzocht.

Daarnaast heeft een veldbezoek plaatsgevonden waarbij alle op de locatie aanwezige biotopen zijn opgenomen. De aanwezigheid van deze biotopen vormt de basis voor de mogelijkheid tot het voorkomen van beschermde soorten. Naast de biotopen zijn directe en indirecte aanwijzingen opgenomen die duiden op het voorkomen van beschermde soorten. Dergelijke aanwijzingen zijn bijvoorbeeld het fysiek aantreffen van exemplaren van soorten en het aantreffen van holen, uitwerpselen, prooiresten, vraat-, loop- en veegsporen. Deze waarnemingen zijn bij de beoordeling betrokken. De aanwezige biotopen zijn vergeleken met de habitateisen van beschermde planten- en diersoorten. Op basis van deze vergelijking is beoordeeld welke van deze soorten in het plangebied kunnen voorkomen. Een eenmalig veldbezoek is nadrukkelijk geen volledige inventarisatie. Dat betekent dat op basis van een eenmalig veldbezoek het voorkomen van soorten niet per definitie is uit te sluiten. De bevindingen van het veldbezoek en het literatuuronderzoek zijn vervolgens gebundeld in deze rapportage.

Het veldbezoek dat voor dit onderzoek is uitgevoerd, heeft plaatsgevonden op 10 augustus 2015 in de middag onder de volgende weersomstandigheden: droog, bewolkt, weinig wind en circa 21 °C.

4 Natuurwaarden

4.1 Beschermde gebieden

Natuurbeschermingswet 1998

Uit de kaarten van de gebiedendatabase op de website van het ministerie van Economische Zaken (EZ) blijkt dat de dichtstbijzijnde Natura 2000-gebieden op ongeveer 3,8 kilometer van het plangebied liggen. Dit betreffen de Natura 2000-gebieden “Oeffelter Meent” en “Sint Jansberg”.

Natuurnetwerk Nederland (NNN)

Natuurgebieden in Nederland zijn erg versnipperd. Het Natuurnetwerk Nederland (voorheen EHS) heeft als doel om natuurgebieden te vergroten en met elkaar te verbinden. Het netwerk moet natuurgebieden beter verbinden met elkaar en met het omringende agrarisch gebied. Vanaf 2014 zijn de provincies verantwoordelijk voor het Natuurnetwerk Nederland.

Zoals zichtbaar in figuur 4 valt het plangebied gedeeltelijk binnen het Natuurnetwerk Nederland. Op dit gedeelte rust het natuurbeheertype N00.01 Nog om te vormen landbouwgrond naar natuur (inrichting), zie figuur 5.

Figuur 4. Plangebied ten opzichte van EHS (groen) (bron: kaartbank.brabant.nl)

Figuur 5. Plangebied ten opzichte van NNN weergegeven in beheertypen (bron: kaartbank.brabant.nl). Roze = N00.01 Nog om te vormen landbouwgrond naar natuur (inrichting), Bruin = L01.02 Houtwal en houtsingel.

Effectbeoordeling

Aangezien het plangebied buiten het Natura 2000-gebied ligt, kunnen alleen effecten optreden op het gebied middels externe werking. Gezien de kleinschaligheid van de voorgenomen plannen en de relatief grote afstand (3,8 kilometer) tot het Natura 2000-gebied zijn negatieve effecten uit te sluiten.

Het plangebied ligt gedeeltelijk binnen het aangewezen Natuurnetwerk Nederland. Een deel van de bestemming verkeer valt binnen de EHS. Of een ingreep in een EHS-gebied mag plaatsvinden, hangt af van twee voorwaarden:

- + de ingreep is 'van groot openbaar belang' en
- + er zijn geen alternatieven mogelijk.

Ingrepen in de EHS die niet 'van groot openbaar belang' zijn, zijn onder voorwaarden toch mogelijk door toepassing van fysieke en/of financiële compensatie. De saldobenadering is daarbij gericht op een combinatie van meerdere projecten, maar kan bij kleinere ingrepen soms ook met herbegrenzen opgelost worden. Deze twee instrumenten moeten zorgen dat de EHS niet alleen even groot en even waardevol blijft, maar er zelfs beter op wordt. Er wordt aangeraden de voorgenomen plannen met het bevoegd gezag, provincie Noord-Brabant, te bespreken.

Conclusie

De voorgenomen plannen zullen geen negatieve effecten hebben op het Natura 2000-gebied vanwege de kleinschaligheid van de voorgenomen plannen en de aard van de werkzaamheden. Daarnaast ligt het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied op ongeveer 3,8 kilometer afstand van het plangebied. Vanwege de relatief grote afstand tot het plangebied zijn negatieve effecten uit te sluiten.

De voorgenomen ontwikkeling ligt gedeeltelijk binnen het aangewezen Natuurnetwerk Nederland. Op dit gedeelte rust het natuurbeheertype N00.01 Nog om te vormen landbouwgrond naar natuur (inrichting). Zoals reeds hierboven beschreven zijn ingrepen in het Natuurnetwerk Nederland gebonden aan voorwaarden. Er wordt aangeraden de voorgenomen plannen met het bevoegd gezag, provincie Noord-Brabant, te bespreken.

4.2 Beschermde soorten

Deze paragraaf beschrijft het mogelijk voorkomen van beschermde soorten in het plangebied. Per soortgroep wordt beschreven welke soorten worden verwacht, wat de mogelijke effecten van de ingreep zijn en of er mitigerende maatregelen nodig zijn.

4.2.1 Flora

Het oostelijk deel van het plangebied bestaat uit de oprijlaan gelegen tussen twee graslanden. In de bermen van de oprijlaan groeien met name algemene soorten zoals Sint-janskruid en duizendblad. De grond rondom de gebouwen bestaat uit een verwilderde, aangelegde siertuin. Er staan bomen zoals berken, coniferen en lindes. Bij het veldbezoek zijn geen beschermde planten aangetroffen. Er is vastgesteld dat biotopen voor beschermde planten ontbreken.

Het voorkomen van beschermde plantensoorten in het plangebied kan daarom worden uitgesloten.

Conclusie

Het voorkomen van beschermde plantensoorten in het plangebied kan worden uitgesloten.

4.2.2 Vlinders en libellen

Uit de atlas De dagvlinders van Nederland (Bos et al. 2006) en de website Vlindernet.nl blijkt dat in de omgeving van het plangebied geen beschermde vlindersoorten voorkomen. Bevindingen van het veldbezoek tonen aan dat er in het plangebied geen geschikte biotopen aanwezig zijn voor het voorkomen van beschermde dagvlindersoorten. Beschermde dagvlinders hebben specifieke habitateisen; het plangebied voldoet hier niet aan.

Uit de atlas De Nederlandse libellen (Nederlandse Vereniging voor Libellenstudie, 2002) en de website Libellennet.nl blijkt dat in de omgeving van het plangebied geen beschermde libelsoorten voorkomen.

In het plangebied is geen oppervlaktewater aanwezig, waardoor geen voortplantingsbiotoop voor libellen aanwezig is in het plangebied. Het is mogelijk dat algemene vlinder- en libelsoorten foerageergebied vinden in het plangebied.

Conclusie

Het voorkomen van beschermde soorten dagvlinders of libelsoorten in het plangebied kan worden uitgesloten.

4.2.3 *Mieren, kevers en slakken*

Beschermde soorten mieren en houtkevers zijn afhankelijk van bijzondere habitattypen als oude (naald)bossen. Deze biotopen zijn niet aanwezig in het plangebied.

Beschermde waterkevers zijn afhankelijk van grote, permanent stilstaande wateren. Oppervlaktewater ontbreekt in het plangebied. Het voorkomen van beschermde waterkevers in het plangebied kan worden uitgesloten.

De beschermde slak platte schijfhoren (FFtabel 3) komt voor in de omgeving van het plangebied. Aangezien dit een waterslak betreft en oppervlaktewater ontbreekt in het plangebied kan het voorkomen van platte schijfhoren in het plangebied worden uitgesloten. Overige beschermde slakkensoorten komen niet voor in de omgeving van het plangebied.

Conclusie

Het voorkomen van beschermde soorten mieren, kevers en slakken in het plangebied kan worden uitgesloten.

4.2.4 *Vissen*

In het plangebied is geen oppervlaktewater aanwezig waardoor het voorkomen van vissen kan worden uitgesloten.

Conclusie

In het plangebied komen geen beschermde vissen voor.

4.2.5 *Reptielen en amfibieën*

Volgens de verspreidingskaarten in het boek 'De amfibieën en reptielen van Nederland' (Creemers et al. 2009) komen in de omgeving van het plangebied de amfibieënsoorten; kleine watersalamander, gewone pad, bruine kikker, bastaardkikker (alle FFtabel 1), Alpenwatersalamander (FFtabel 2) en kamsalamander (FFtabel 3) voor.

Volgens deze bron komen in de omgeving van het plangebied geen reptielen voor.

Door het ontbreken van oppervlaktewater in het plangebied is er geen voortplantingsbiotoop aanwezig voor amfibieën.

Het plangebied vormt mogelijk landhabitat voor amfibieën van FFtabel 1.

De Alpenwatersalamander (FFtabel 2) verplaatst zich maximaal 400 meter ten opzichte van zijn voortplantingshabitat (Creemers & Van Delft, 2009). Binnen de directe omgeving van het plangebied is geen geschikt voortplantingshabitat aanwezig voor de Alpenwatersalamander. Het kan redelijkerwijs worden uitgesloten dat de Alpenwatersalamander voorkomt in het plangebied. Ook voor het landhabitat van de kamsalamander geldt dat dit gelegen dient te zijn in de directe omgeving van het voortplantingshabitat (Creemers & Van Delft, 2009). Aangezien geschikt voortplantingswater ontbreekt in de directe omgeving van het plangebied, kan het voorkomen van de kamsalamander redelijkerwijs worden uitgesloten.

Effectbeoordeling

Het plangebied vormt geschikt leefgebied voor amfibieën van FFtabel 1. Door het aanleggen van een parkeerplaats in het westelijk deel van het plangebied, neemt het leefgebied van amfibieën van FFtabel 1 af.

Mitigerende maatregelen

Voor de soorten uit FFtabel 1 geldt een algehele vrijstelling bij ruimtelijke ontwikkelingen. Het is niet noodzakelijk mitigerende maatregelen te nemen voor deze soorten.

Conclusie

De voorgenomen plannen hebben mogelijk een negatief effect op het landhabitat van amfibieën van FFtabel 1. Voor de soorten uit FFtabel 1 geldt een algehele vrijstelling bij ruimtelijke ontwikkelingen. Het is niet noodzakelijk mitigerende maatregelen te nemen voor deze soorten.

De voorgenomen plannen hebben geen negatief effect op het land- en of voortplantingshabitat van strikt beschermde amfibieën. Reptielen komen in de omgeving van het plangebied niet voor.

4.2.6 *Vogels*

Het plangebied is geschikt als foerageergebied voor algemene vogelsoorten. Deze soorten kunnen broedgebied vinden in de bomen en struiken binnen het plangebied.

Tijdens het veldbezoek zijn in de schuur grenzend aan het woonhuis circa 30 nesten van boerenzwaluw aangetroffen (foto 9). Deze nesten waren bewoond. Nesten van de boerenzwaluw zijn niet jaarrond beschermd.

Foto 9. Nest boerenzwaluw

Bij het betreden van de open kapschuur in het zuiden van het plangebied werd een kerkuil waargenomen die wegvloog van de richel die weergegeven is in foto 10. Later tijdens het veldbezoek is de kerkuil nogmaals waargenomen opvliegend vanuit de lindes ten westen van de open kapschuur. De locaties van deze waarnemingen zijn in figuur 6 weergegeven. Nesten en vaste rust- en verblijfplaatsen van de kerkuil zijn jaarrond beschermd.

Foto 10. Locatie waarneming kerkuil

Figuur 6. Waarnemingen kerkuil (rode cirkel) binnen plangebied (bron: Bing Maps)

In de gebouwen zijn mogelijkheden aanwezig voor een nest van kerk- en/of steenuilen. De zolder van de schuur grenzend aan het woonhuis en de open kapschuur zijn hier met name geschikt voor. Tijdens het veldbezoek is het, in verband met veiligheidsoverwegingen, niet mogelijk geweest de zolder van de schuur te inspecteren. Het is derhalve niet uit te sluiten dat op deze zolder een nest van kerk- of steenuil aanwezig is. De open kapschuur is nauwkeurig onderzocht op braakballen en of uitwerpselen die kunnen duiden op een

nestlocatie en/of vaste rust- of verblijfplaats van uilen. Er zijn geen sporen aangetroffen.

Tijdens het veldbezoek zijn geen (sporen van) vaste rust- en verblijfplaatsen van andere jaarrond beschermde vogelsoorten aangetroffen, zoals bijvoorbeeld ransuil.

Het plangebied vormt mogelijk onderdeel van het foerageergebied van uilen.

Effectbeoordeling

Indien er beplanting wordt verwijderd hebben de voorgenomen plannen mogelijk een negatief effect op het foerageer- en broedgebied van algemene vogelsoorten. Een deel van het foerageergebied zal verdwijnen als gevolg van de aanleg van de parkeerplaats. In de omgeving blijft echter voldoende gelijksoortig foerageergebied bestaan. Daarmee is het effect van de voorgenomen plannen op het foerageergebied van algemene vogelsoorten verwaarloosbaar.

De voorgenomen plannen hebben een negatief effect op het voorkomen van de boerenzwaluw. Met de verbouwing of afbraak van de schuur zullen de nesten van de boerenzwaluw verdwijnen.

De voorgenomen plannen hebben mogelijk een negatief effect op vaste rust- en verblijfplaatsen van kerkuil en/of steenuil. Indien het plangebied onderdeel is van het foerageergebied van uilen, hebben de voorgenomen ontwikkelingen hierop geen effect. Er blijft voldoende foerageergebied beschikbaar in de directe omgeving van het plangebied en daarbij ontstaat er nieuw foerageergebied met de voorgenomen ontwikkelingen.

Mitigerende maatregelen

Voor de algemeen voorkomende vogelsoorten geldt dat, indien exemplaren aan het broeden zijn, het snoeien van bomen en struiken, verwijderen van begroeiing en kappen van bomen niet kan plaatsvinden zonder deze dieren te verstoren. Door struiken en bomen buiten het broedseizoen van vogels te verwijderen/snoeien, wordt voorkomen dat er negatieve effecten zullen optreden ten aanzien van algemeen voorkomende vogelsoorten. Het broedseizoen loopt globaal van half maart tot en met half juli.

Nader onderzoek naar verblijfplaatsen van uilen in het plangebied is noodzakelijk.

Aanbeveling

De boerenzwaluw heeft het in Nederland door veranderingen in het agrarisch gebied moeilijker gekregen om geschikte broedlocaties te vinden. Om de boerenzwaluw te helpen zouden in de nieuwe situaties kunstnesten, komvormige nestpannetjes, geplaatst kunnen worden in een open schuur of onder een balkon of groot dakoverstek.

Conclusie

Het plangebied vormt zeer waarschijnlijk de vaste rust- en/of verblijfplaats van een kerkuil. Nader onderzoek naar kerkuil en steenuil is noodzakelijk.

Het plangebied is geschikt als foerageer- en broedgebied voor algemene vogelsoorten (FFtabel vogels). Als het eventueel verwijderen en/of snoeien van bomen en struiken buiten het broedseizoen plaatsvindt, wordt voorkomen dat er negatieve effecten optreden ten aanzien van algemeen voorkomende vogelsoorten.

4.2.7 Zoogdieren

Vleermuizen

Uit de Atlas van de Nederlandse vleermuizen en Korsten en Regelink (2010) blijkt dat de soorten gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger, bosvleermuis, rosse vleermuis, gewone grootoorvleermuis, franjestaart, meervleermuis, baardvleermuis, Brandts vleermuis en watervleermuis (alle FFtabel 3) voorkomen in de omgeving van het plangebied.

Het plangebied is geschikt als foerageergebied voor vleermuizen. In het plangebied ontbreken lijnvormige groenstructuren die zouden kunnen functioneren als belangrijke vliegroute voor vleermuizen. De woning met aangrenzende schuur in het plangebied is vanwege de constructie geschikt voor het herbergen van vleermuisverblijfplaatsen. Via onder andere kieren en spleten tussen metselwerk kunnen vleermuizen het gebouw betreden. De andere te slopen gebouwen bieden vanwege de bouwkundige constructie geen mogelijkheden voor verblijfplaatsen. Ook in de bomen in het plangebied kunnen vleermuisverblijfplaatsen aanwezig zijn.

Overige zoogdieren

Het plangebied kan (onderdeel van) het leefgebied vormen van soorten als mol, konijn, egel en diverse algemene muizensoorten (alle FFtabel 1).

Uit gegevens van de Waarneming.nl en Telmee.nl blijkt dat in de omgeving van het plangebied de volgende beschermde zoogdiersoorten voorkomen: steenmarter (FFtabel 2) en bever (FFtabel 3).

Voor de bever is geen biotoop aanwezig in het plangebied. Het voorkomen van bevers binnen het plangebied is daarom uit te sluiten.

Mogelijk vormt het plangebied een onderdeel van het grotere leefgebied/foerageergebied van de steenmarter. Verblijfplaatsen van steenmarter zijn niet aangetroffen in de gebouwen binnen het plangebied. Er kan niet uitgesloten worden dat er zich sporen van de steenmarter bevinden op de niet-bezichtigde zolder. Dit kan tegelijkertijd met het uilenonderzoek gecontroleerd worden (zie 4.2.6).

Effectbeoordeling

Het plangebied is geschikt als foerageergebied voor vleermuizen. De voorgenomen ontwikkeling zal geen negatief effect hebben op de functie van het plangebied als foerageergebied. In de grote bomen in het plangebied zijn mogelijk vleermuisverblijfplaatsen aanwezig. Indien grote bomen gekapt worden, is nader onderzoek naar vleermuizen noodzakelijk. Wanneer vleermuizen verblijfplaatsen hebben het woonhuis en/of aangrenzende schuur

zal de voorgenomen ontwikkeling (sloop of renovatie) hierop negatieve effecten hebben. Nader onderzoek moet uitwijzen of het gebouw (foto 3) daadwerkelijk als verblijfplaats functioneert, voor welke soorten vleermuizen en in welke aantallen. Dit nader onderzoek dient te worden uitgevoerd volgens het vleermuisprotocol van het Netwerk Groene Bureaus, de Zoogdiervereniging en de Gegevensautoriteit Natuur. Dit protocol schrijft onderzoek voor gedurende de periode half mei tot en met eind september.

Een aantal grondgebonden zoogdieren van FFtabel 1 benut het plangebied als (onderdeel van hun) leefgebied. De voorgenomen ontwikkeling heeft een negatief effect op deze soorten doordat het oppervlak beschikbaar voor hun leefgebied afneemt.

Voorgenomen plannen hebben geen negatief effect op het mogelijke foerageergebied van steenmarter (FFtabel 2). De omgeving blijft voldoende geschikt als foerageergebied voor de steenmarter. Indien de steenmarter verblijft op de zolder van de schuur kunnen er negatieve effecten ten opzichte van de steenmarter optreden door de voorziene werkzaamheden aan de schuur.

Mitigerende maatregelen

Voor de soorten van FFtabel 1 geldt in het kader van ruimtelijke ontwikkeling een algehele vrijstelling. Het is derhalve niet noodzakelijk om mitigerende maatregelen te nemen voor de zoogdiersoorten van FFtabel 1.

Uit het nader onderzoek naar vleermuizen zal blijken of en welke mitigerende maatregelen genomen dienen te worden ten aanzien van verblijfplaatsen van vleermuizen.

Uit het nader onderzoek zal blijken of er mitigerende maatregelen genomen dienen te worden ten aanzien van een verblijfplaats van steenmarter.

Conclusie

Het plangebied is geschikt als foerageergebied voor vleermuizen. De voorgenomen ontwikkeling heeft hierop geen negatief effect. Het woonhuis en de aangrenzende schuur bieden mogelijkheden voor verblijfplaatsen van gebouwbewonende vleermuizen. Nader onderzoek is nodig om vast te stellen of deze functioneren als verblijfplaats van vleermuizen, voor welke soorten en in welke aantallen. Dit nader onderzoek dient te worden uitgevoerd gedurende de periode half mei tot en met eind september.

Het plangebied is voor een aantal grondgebonden zoogdieren van FFtabel 1 geschikt als (onderdeel van hun) leefgebied. Voor de soorten van FFtabel 1 geldt in het kader van ruimtelijke ontwikkeling een algehele vrijstelling. Het is derhalve niet noodzakelijk om mitigerende maatregelen te nemen voor de zoogdiersoorten van FFtabel 1.

Nader onderzoek is noodzakelijk om een mogelijke verblijfplaats van steenmarter in de schuur grenzend aan het woonhuis vast te stellen, dan wel uit te sluiten. Dit onderzoek kan gelijktijdig met het uilen- en vleermuisonderzoek plaatsvinden. De voorgenomen plannen hebben geen negatief effect op mogelijk aanwezig foerageergebied van steenmarter.

5 Conclusies

Beschermde gebieden

De voorgenomen plannen zullen geen negatieve effecten hebben op het Natura 2000-gebied vanwege de kleinschaligheid van de voorgenomen plannen en de aard van de werkzaamheden. Daarnaast ligt het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied op ongeveer 3,8 kilometer afstand van het plangebied. Vanwege de relatief grote afstand tot het plangebied zijn negatieve effecten uit te sluiten.

De voorgenomen ontwikkeling ligt gedeeltelijk binnen het aangewezen Natuurnetwerk Nederland. Op dit gedeelte rust het natuurbeheertype N00.01 Nog om te vormen landbouwgrond naar natuur (inrichting). Ingrepen in het Natuurnetwerk Nederland zijn gebonden aan voorwaarden. Er wordt aangeraden de voorgenomen plannen met het bevoegd gezag, provincie Noord-Brabant, te bespreken.

Beschermde soorten

In het plangebied komen mogelijk verschillende beschermde soorten voor die vermeld staan in de tabellen van de Flora- en faunawet, zie tabel 1 op de volgende pagina.

Soorten van FFtabel 1

Mogelijk wordt het plangebied gebruikt door enkele grondgebonden zoogdieren en amfibieën die zijn opgenomen in FFtabel 1. De voorgenomen plannen hebben tot gevolg dat het leefgebied van deze soorten kleiner wordt. Voor de soorten van FFtabel 1 geldt een algehele vrijstelling bij het uitvoeren van ruimtelijke ontwikkelingen. Het is derhalve niet nodig mitigerende maatregelen te nemen voor de soorten van FFtabel 1.

Soorten van FFtabel 2

Mogelijk vormt het plangebied een onderdeel van het grotere leefgebied/foerageergebied van de steenmarter. Nader onderzoek is noodzakelijk om een mogelijke verblijfplaats van steenmarter in de schuur grenzend aan het woonhuis vast te stellen, dan wel uit te sluiten. Dit onderzoek kan gelijktijdig met het uilen- en vleermuisonderzoek plaatsvinden.

Soorten van FFtabel 3

Het plangebied is geschikt als foerageergebied voor vleermuizen. De voorgenomen ontwikkeling heeft hierop geen negatief effect. In het plangebied ontbreken lijnvormige groenstructuren die zouden kunnen functioneren als belangrijke vliegroute voor vleermuizen. Het woonhuis en de aangrenzende schuur bieden mogelijkheden voor verblijfplaatsen van gebouwbewonende vleermuizen. Ook in de bomen in het plangebied kunnen vleermuisverblijfplaatsen aanwezig zijn. Nader onderzoek is nodig om vast te stellen of deze functioneren als verblijfplaats van vleermuizen, voor welke soorten en in welke aantallen. Dit nader onderzoek dient te worden uitgevoerd gedurende de periode half mei tot en met eind september.

Soorten van FFtabel vogels

Het plangebied is geschikt als foerageer- en broedgebied voor algemene vogelsoorten (FFtabel vogels). Als het eventueel verwijderen en/of snoeien van bomen en struiken buiten het broedseizoen plaatsvindt, wordt voorkomen dat er negatieve effecten optreden ten aanzien van algemeen voorkomende vogelsoorten.

Het plangebied vormt zeer waarschijnlijk de vaste rust- en/of verblijfplaats van een kerkuil.
Tijdens het veldbezoek is tweemaal een kerkuil waargenomen. Nader onderzoek naar kerkuil en steenuil is noodzakelijk.

Tabel 1. Overzicht mogelijk aanwezige en aangetroffen beschermde soorten

Soort(groep)	Bescherming	Functie plangebied	Mogelijk effect	Ontheffing nodig	Maatregelen
Amfibieën	FFtabel 1	Landhabitat	Ja	Nee	-
Grondgebonden zoogdieren	FFtabel 1	Leef- en foerageergebied	Ja	Nee	-
Steenmarter	FFtabel 2	Foerageergebied	Nee	-	-
Steenmarter	FFtabel 2	Vaste rust- en verblijfplaats	Ja	Mogelijk	Nader onderzoek
Vleermuizen	FFtabel 3	Foerageergebied	Nee	Nee	-
Vleermuizen	FFtabel 3	Vaste rust- en verblijfplaatsen	Ja	Mogelijk	Nader onderzoek: mei - september
Vogels	Vogels (nest niet jaarrond beschermd)	Foerageer- en broedgebied	Ja	Nee, op voorwaarde uitvoeren maatregelen	Verwijderen en/of snoeien van begroeiing buiten het broedseizoen
Boerenzwaluw	Vogels (nest niet jaarrond beschermd)	Foerageer- en broedgebied	Ja	Nee, op voorwaarde uitvoeren maatregelen	Schuur slopen / renoveren buiten het broedseizoen
Kerkuil en steenuil	Vogels (nest jaarrond beschermd)	Mogelijk vaste rust- en verblijfplaats	Ja	Mogelijk	Nader onderzoek: maart - april

Geraadpleegde bronnen

Literatuur

- + Bos F., M. Bosveld, D. Groenendijk, C. van Swaay, I. Wynhoff, De Vlinderstichting, 2006. De dagvlinders van Nederland, verspreiding en bescherming (Lepidoptera: Hesperioidea, Papilionoidea). Nederlandse Fauna 7. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden.
- + Creemers R.C.M. & J.J.C.W. van Delft (RAVON) (redactie). 2009. De amfibieën en reptielen van Nederland, Nederlandse Fauna 9. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, European Invertebrate Survey Nederland, Leiden.
- + Korsten, E. en Regelink J.R. Herkennen van potentiële vleermuiswaarden: in het kader van quickscans en andere ecologisch vooronderzoek. Zoogdiervereniging- rapport 2010.44. Zoogdiervereniging, Nijmegen.
- + Limpens, H., K. Mostert, W. Bongers, 1997. Atlas van de Nederlandse vleermuizen, onderzoek naar verspreiding en ecologie. KNNV Uitgeverij, Utrecht.
- + Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, Brochure: Buiten aan het werk? Houd tijdig rekening met beschermde dieren en planten, 22 februari 2005.
- + Nederlandse Vereniging voor Libellenstudie, 2002. De Nederlandse libellen (Odonata). Nederlandse Fauna 4. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden.

Internet

- + kaartbank.brabant.nl/viewer/app/natuurbeheerplan
- + Natura 2000-gebieden
<http://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/googlemapszoek2.aspx>, 7 september 2015
- + www.eis-nederland.nl
- + www.libellennet.nl
- + www.ravon.nl
- + www.soortenbank.nl
- + www.telmee.nl
- + www.vlindernet.nl
- + www.waarneming.nl
- + www.zoogdiervereniging.nl

Bijlage 1 Wet- en regelgeving

Flora- en faunawet

De Flora- en faunawet beschermt soorten, niet individuele planten of dieren, om te voorkomen dat het voortbestaan van de soort in gevaar komt. Alle soorten hebben een eigen rol in het ecosysteem en dragen bij aan de biodiversiteit.

Doelstelling van de Flora- en faunawet is de bescherming en het behoud van in het wild levende planten- en diersoorten. Het uitgangspunt van de wet is het 'Nee, tenzij' principe. Dit betekent dat geen schade mag worden gedaan aan beschermde dieren of planten, tenzij dit uitdrukkelijk is toegestaan. Heel vaak gaan activiteiten en de bescherming van soorten prima samen. Soms is het optreden van schade aan beschermde dieren en planten echter onvermijdelijk. In die situaties is het nodig om vooraf te bekijken of hiervoor een vrijstelling geldt, of dat een ontheffing moet worden aangevraagd.

In de Flora- en faunawet geldt een verbod op activiteiten met een schadelijk effect op beschermde soorten. De wet spreekt niet van (ruimtelijke) plannen. Op basis van de onderzoeksplicht (Wro) en de plicht tot het vaststellen van een uitvoerbaar plan dient bij het maken van bestemmingsplannen beoordeeld te worden of er belemmeringen aanwezig zijn voor verlening van een eventuele ontheffing voor de activiteiten in het plan.

Voor ruimtelijke ontwikkelingen is in sommige gevallen een vrijstelling van de verbodsbepalingen uit de Flora- en faunawet van toepassing. Bij de vrijstellingsregeling zijn twee criteria belangrijk: de zeldzaamheid van de aangetroffen soort en de ingrijpendheid van de werkzaamheden. Hoe zeldzamer de soort en hoe ingrijpender de activiteit, hoe strikter de regeling:

- + voor de soorten van FFtabel 1 is geen ontheffing nodig;
- + voor de soorten van FFtabel 2 geldt dat moet worden gewerkt volgens een door de minister goedgekeurde gedragscode. Indien er geen goedgekeurde gedragscode voorhanden is, zijn ook de soorten uit FFtabel 2 ontheffingsplichtig;
- + voor soorten van FFtabel 3 moet altijd ontheffing worden aangevraagd. Deze bescherming geldt ook voor hun vaste rust- en verblijfplaatsen.

De zorgplicht uit artikel 2 blijft echter altijd van toepassing op alle in het wild levende planten en dieren en hun directe leefomgeving.

Natuurbeschermingswet 1998 (bron: Rijksoverheid)

De Natuurbeschermingswet regelt de bescherming van gebieden die als staats- of beschermd natuurmonument zijn aangewezen. Deze juridische status geeft extra bescherming aan bijzonder waardevolle en kwetsbare natuurgebieden. Het belangrijkste onderdeel van de wet is dat er een aparte vergunning nodig is voor activiteiten die mogelijk schadelijk zijn voor het natuurmonument. Het maakt daarbij niet uit waar die activiteiten plaatsvinden, dat kan zowel binnen als buiten het natuurgebied zijn (de zogenaamde 'externe werking'). Op dit moment is ongeveer 300.000 ha natuurgebied aangewezen als staats- of beschermd natuurmonument.

In 2005 is de gewijzigde Natuurbeschermingswet (Nb) 1998 in werking getreden. Daarmee voldoet Nederland aan de eisen van de Europese natuurwetgeving. De wet biedt een beschermingskader voor de flora en fauna binnen de aangewezen beschermde gebieden, de zogenaamde Natura 2000-

gebieden. Hieronder vallen de speciale beschermingszones volgens de Vogel- en Habitatrichtlijn, gebieden die deel uitmaken van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS), beschermde natuurmonumenten en staatsnatuurmonumenten.

De wet bepaalt dat projecten en andere handelingen die de kwaliteit van de habitats kunnen verslechteren of die een verstoring effect kunnen hebben op de soorten, niet mogen plaatsvinden zonder vergunning. Ook plannen moeten getoetst worden op hun gevolgen voor de Natura 2000-gebieden. Dit gebeurt met de habitattoets. De habitattoets is vastgelegd in de Natuurbeschermingswet 1998.

De habitattoets bestaat uit drie onderdelen:

- + oriëntatiefase (en vooroverleg);
- + verslechterings- en verstoringstoets;
- + passende beoordeling.

De oriëntatiefase maakt geen deel uit van de in de wet geregelde procedures. In de praktijk is deze stap nodig. Gezamenlijk met het bevoegd gezag wordt bepaald of goedkeuring van het plan nodig is en welke verdere procedure doorlopen moet worden. Afhankelijk van de kans en omvang van de effecten op een Natura 2000-gebied bestaat de vervolprocedure uit het uitvoeren van een verslechterings- en verstoringstoets, een passende beoordeling of geen enkele toetsing.

Indien er geen kans is op negatieve effecten op een Natura 2000-gebied is geen goedkeuring vanwege de Natuurbeschermingswet nodig.

Als uit de oriëntatiefase is gebleken dat er kans is op significant negatieve effecten voor het Natura 2000-gebied, dient een passende beoordeling te worden uitgevoerd. Indien uit de passende beoordeling blijkt dat er kans is op een significant negatief effect moet aan de volgende criteria worden voldaan:

- + er zijn geen alternatieve oplossingen voor het project die minder of geen negatieve effecten hebben voor het Natura 2000-(deel)gebied;
- + er is sprake van dwingende redenen van groot openbaar belang;
- + er is voorzien in compenserende maatregelen.

Alléén als aan deze voorwaarden wordt voldaan, kan goedkeuring worden verleend.

Indien uit de oriëntatiefase is gebleken dat er een kans is op (niet-significante) negatieve effecten, dient een verslechterings- en verstoringstoets te worden uitgevoerd. Met dit onderzoek wordt bepaald:

- + of deze kans reëel is en
- + of de verslechtering of verstoring aanvaardbaar is.

Natuurnetwerk Nederland (bron: Rijksoverheid en Omgevingsverordening Gelderland 2015)

Natuurgebieden in Nederland zijn erg versnipperd. Het Natuurnetwerk Nederland (voorheen Ecologische Hoofdstructuur) heeft als doel om natuurgebieden te vergroten en met elkaar te verbinden. Door verbindingen tussen natuurgebieden te maken, kunnen planten en dieren zich makkelijker verspreiden over meer gebieden. Hierdoor zijn deze gebieden beter bestand tegen negatieve milieu-invloeden. In grotere natuurgebieden kunnen bovendien meer soorten planten en dieren leven.

Het ruimtelijke beleid voor het Natuurnetwerk Nederland is gericht op behoud en ontwikkeling van de wezenlijke kenmerken en waarden. Daarom geldt binnen het Natuurnetwerk Nederland het ‘nee, tenzij’-regime. Dit betekent dat nieuwe plannen, projecten of handelingen niet zijn toegestaan indien deze de wezenlijke kenmerken of waarden van het gebied significant aantasten.